

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Augustus' 6-dikán 1819.

Frantzia Ország.

Melly jelésen folyon a' pannaháború a' Franzia Ultraroyalista es Independens irók között, felhozhatunk reá (vagy minthogy mások felhoztak, nekünk is meg kell említeni) egy példát a' *Journal des débats* nevű Ultraujsgból: Nem árt, így szoll ez, némelykor a' régi megavult 's feledékenységre ment könyvekbe is belé tekinteni; gyakran oly helyeket lehet találni benne, mellyek szerint valamelly régi történetet a' mi időnkbeli nagyon illően össze lehet hasonlítani. Nem régen egy elmés olvasó unalomból Salmasiusnak Londonban 1640-ben nyomtatott ily czímű könyvét: *Defensio regia pro Carolo primo*, kezébe vévén, az Előbeszédjében ezen szavakon akadott meg a' szeme: „Angli-
 „cani prophetae quam magis religionem
 „prohent, incertum est, cum nullam in-
 „prohent, et colluuiem omnium secta-
 „rum recipiant, et in magistratu non
 „requirant certam, cui permittunt crede-
 „re quodlibet, dum in ipsorum verba
 „juret. Hanc unam videntur amplecti et
 „colere religionem, quasi veram, quasi
 „optimam, et quasi suam, quae nullam
 „agnoscit superiorem, neque in Eccle-
 „siâ, neque in republicâ. Cum tales
 „sunt isti fanatici nebulones, in religio-
 „ne, in administratione reipublicae, quis
 „non eos patriae publicos hostes dixerit!
 „Hoc parum est, communes generis hu-
 „mani hostes judicandi sunt. Putes eos

„tantum Regibus infensos et infestos esse,
 „quos per summum nefas necare ludum
 „habent? Nullus est in orbe christiano
 „magistratus, nulla in terris potestas,
 „quantumlibet a Deo ordinata, quam
 „non pari odio prosequantur, et perse-
 „qui parati sint, quam non aequè exter-
 „minatam omni ope cupiant, quia ubi-
 „que apud eos eadem imperandi effrac-
 „nata libido, eadem parendi imperita
 „contumacia: inde INDEPENDENTES
 „vocantur, etc.“

Ezen szavakban (mellyeket mi Magyarra lefordítani nem találtunk szükségnek) az Anglus Prophetákon kezdi okoskodását az író, 's őket rútol lefestvén, végre *Independenseknek* nevezi. A' *Journal des débats* pedig még tovább menvén, az Anglus *Independenseket* a' Frantzia Revolutzió béli *Independensekkel* össze hasonlítja, 's azt magyarázza-mog, hogy a' Frantziaországiak a' oroszországban mennyivel haladták felyül az Angliaiakat —

„Az Anglus independensek, így szoll ezen Frantzia Ujság, általjába vétetve, megfalatott, néki mérgesítettett, de e' melletti betsületesen gondolkodó emberek voltak, kik, minekutánna magoknak Respublikai és Szabadsági *fanaticus* bálványt tsináltak, azután legalább azzal a' betsületes együgyűséggel bírtak, hogy azt álhatatosan tisztelni, és magokat arra határozni, hogy bálványjokat össze törjék, sárral hajgálják, 's Cromwellnek fejet hajtsanak, soha nem akarták. A' mi Frantzia Independenseink ellenben

nem valának ilyen ostobák; ezek a' mi Cromwellünknek első intésére kioltották azon tömjénfüstöt, melyet az Okosság' és Szabadság' Oltárán meggyújtottak vala. Láttuk, melly kellemmel, melly megalázódással tsusztak a' tyranus' lábaihoz, mint kívántak néki minden erejekkel szolgálni, 's melly nagyra tartották magokat, hogy néki Könyviróji, Ministerei, 's Hohérjai lehettek. De meg kell vallanunk, hogy hasznát vették magokalkalmaztatásának. Haszonra fordították az időknél megvilágosodottságát. Éltek az alkalmatossággal."

Párisban az Esküttek' ítélőszéke előtt nagyon nevezetes per folyt - le, melynek kimenetelét a' közönség nyughatatlanossággal várta. Az ítéllettel Julius' 24-dikére virradó éjjel mondatott - ki sok nézőknek jelenlétében. A' pernek rövid előadása ennyiben áll: — Sarrazin nevű volt Generális a' Frantzia' armádával 1799-ben Livornóban lévén, megismerkedett ott egy Schwarz nevű kereskedőnek Carolina Cecilia nevű leányával, 's feleségül megkérvén formális házassági contractus mellett elvette. A' Contractust Florentin nevű Notarius irta alá a' megkívántató Esküttekkel egyetemben. Schwarz azonnal kifizette a' menyaszszonyi ajándékot, a' melly 28,750 forintokból állott. Maga Sarrazin ugyan Romai Catholicus hitet tartott, hanem Schultesius Protestans Pap adta össze őket (talám az aszszony volt Protestans.) Ezen házosság történt 1799-ben. A' következett esztendőben oda hagyta Sarrazin a' Frantzia' armádát feleségével együtt, 's maga Angliába ment, 's a' Frantzia Generálistáb őtet annak módja szerint meghívatta, 's meg nem jelenvén, *per Contumaciam* halálra íteltette. A' felesége azt kívánta, hogy jovaik vá-

lasztattassanak-e egymástól, kiki tartsa meg a' magáét, 's meg is nyerte kívánságát. Az 1813-dik esztendőben megismerkedett Sarrazin Londonban Hutchinson Maria Georgina nevű leányzóval, 's még azon esztendőben Máj. 20-dikán összeeskettette velle magát Anglicana Egyházi szertartású Pap által. Itt is mindének Notarius előtt és annak módja szerint mentek véghez. Az esketés Westmünsterben az Anna templomában esett. Ezen feleségével való összekelésékor Vallását is elhagyta Sarrazin és a' felesége Vallására állott által. Az Uralkodónak Frantzia Országban 184-ben történt megváltozásakor Sarrazin is vissza tért oda, semmit se' gondolván a' fejenfekvő halálos ítéllettel, 's a' nélkül, hogy az elszökésért való vádból magát kitisztította volna, a' Lot és Garunna departamentjében 1817-ben Május' 14-ükén Delard Maria nevű hajadonnal harmadik házasságra lépett, melly a' Tennesi Polgármester előtt ment véghez, de a' melly, minthogy ekkor Sarrazin már meg volt polgári halálal halva, az ő szerentséjére, nem tartatik házasságnak; külömben nem *Bigamiaért*, hanem *Trigamiaért* indítottak volna pert ellene. A' milyen rútak voltak Sarrazinnak ezen tselekedetei, éppen ilyen rútaknak tartathatnak az ő mentései, mellyeket a' Birák előtt felhordott. Azt mondja, hogy azon időben midőn ő ezen házasságokat Olasz Országban és Angliában tette, az Olaszok és Anglusok ellenségeik voltak Frantzia Orzágnak, tehát ő tsak hadakozási jussal élt ezek ellen. Vallásának változtatását tsak tréfának nevezi. Holmi levelei is előmutatván 's felolvastatván a' perben, mellyekben ő azzal dítsekedett, hogy Angliába való általszökésével melly nagy hasznokat tett a' Hatalmasságoknak, mint-hogy a' Frantzia Orzáglószék' plánumait

elárulván, ezen kívül még azt is tselekedte, hogy azt a' plánumot, melly szerint az Oroszok 1812-ben hadakoztak, ő készíttette — ezen levelekre nézve azal mentette magát, hogy ő Gasconiai fiú lévén, mind azokat a' dolgokat, mellyek ezen levelekben találtak, tsak mint Gasconiai embernek tréfájit úgy kellene venni. — A' per azon végződött, hogy az esküdtek megesmerték, hogy Ex-Generális Sarrazin oly bünt tett, a' melynek neve Bigamia (két feleségtartás): a' Birák tehát a' törvényes könyvből azon büntetést alkalmaztatták vagy szabták reá, mellyet a' törvény az ilyen bűnösre határozott; úgy mint; 10 esztendeig tartó gályán való fogságot, pelengerre való állítatást; s 40,000 Frankból álló hirságnak fizetését, mellyel a' Londomból vett feleségének *Hutchinson Marianak* kárát tartozik visszafordítani, ki a' pert indította ellene. — *Sarrazin* tsendesesen végig hallgatta az ítéletnek felolvastatását, s így szollott nevetve: „Köszönöm Előtűlő és Esküdtt „Uraim az ítéletet. Eszserént ti egy katoná Generalisból Gályás Generalist tsíntátatok.“

Az Udvari törvényes Kamara, melly a' Professor *Bavoux* és az elfogattatott tanulók ellen indítottó pert elintézte, ezen pert Esküttek' törvényszéke elejébe utasította. Julius' 31-dike volt meghatározatva, hogy *Bavoux* ezen ítéltőszék' elejébe elő állíttassék. Hat tanulók fogattattak volt el, hanem hármat közzülök, mint nem bűnösöket, a' pertelintéző Kamara már előre elbotsáttatott. A' más hármak ellen intéztetett vád abban áll, hogy több mint 20-személyekből álló támadási összetolakodásnak részeseik voltak légyen, melly büntételekre a' büntető törvényes könyv testi és meggyalázó büntetést határozott.

Nagy Britannia.

Melly nagyon méltónak tartatott a' közönséges figyelemre az a' népgyűlés, a' melly Londonban a' *Smithfield* nevű piacon a' parlamentum' reformáltatásának kieszközölthetetésére nézve Jul. 21-dikén összegyűlendő vala, megtettzik az előrevigyázásbéli nagy készülletekből. A' belső városnak és Southvarknak polgárjai közzül tiz ezren iratták-be magokat a' politziai katonák közzé; lovas önként-vállalkozott fegyveresek is számosan készültek-el ezen napra; a' város ágyuji hasonlóképpen készen tartattak, hogy ha kivántatni fog, szolgálatot tehessének.

Egy Anglus Ujságban ily megjegyzés fordul elő ezen dologról: — „Mondják, hogy a' Londoni Lord Májor elejébe terjesztette volna a' Ministereknek, hogy néki hatalmában áll ezen Smithfieldi népgyűlést megakadályoztatni, és ha jónak találattik, ő élni fog ezen hatalmával. De a' Ministerek nem fogadták-el az ő ajánlását, azt mondván, hogy ők nem akarnak okot adni arra, hogy valaki azt mondhassa, hogy a' Ministerek a' népet megakadályoztatták abban, hogy panaszait és terheit kinyilatkoztathassa, tsak békességesen viselje magát. Hogy támadás ne történék, azt magok a' Ministerek meg tudják akadályoztatni.“

Végezetre eljött ezen félelemmel várt Julius' 21-dike is, s a' nagy népgyűlés a' nélkül véghez ment, hogy tsak legkisebb emlékeztető véres bélyeget is hagyott volna maga után. Némellyek 60 ezerre, mások 70 ezerre teszik az összegyülekezett emberek' számát. Reggeltől, de kivált a' órától fogva, egész London városa mozgásban volt. A' Londoni polgári katonaság s azok a' több ezer polgárok, kik magokat a' politziai katonák közzé tsak ezen alkalmatosságra iratták vala be, a' piaztól nem meszeze

bizonyos utzákon állottak készen. A' Tower, a' Banko, és más egyéb közönséges épületeknél állani szokott katonastrázsák, mára kettős számmal jelentek vala meg. A' Londoni őrző seregnek megerősítettésére, Jul. 21-dikére virradó éjjel egy egész lántsás Regiment jött vala be a' városba. A' Parlamentum' gyökeres Reformálói 11 órakor érkeztek-meg a' gyűlés' helyére egy nagy szekeren, mellyen ugyan eleinten semmi zászlók nem lobogtak, hanem csak ezen szavak voltak rá kiaggatva: Rend! Rend! Az utzákra pedig, hol a' szekér eljött, ezédulák raggattattak - ki, mellyek által a' népnek az a' része, a' melly nem bír képviselői választásnak jussával, arra intett, hogy szerezzon magának választási just's esztendőnként választódó Parlamentumot, minthogy, Cily erősséggel élnek ezen ezédulák' írój) az elnyomtatásnak ellene állani a' Constitúcióben fundáltatódó jus. Hunt elérkezett végre 12 óratájban lóháton; előtte veres zászlót vittek. Vélle volt a' híres Watson is. Valami egy órát tartott Huntnek a' néphez intézett beszédje, mellyet végezvén, felolvasta a' Régens Princzhez intézendő kivánságokat, mellyek voksolás alá bocsátatván mind meghatározottak. Kivánságaiknak summásan, a' közönséges választási jus, esztendőnként való választás, 's a' Parlamentum' egyéb gyökeres reformáltatása, voltak a' tárgyaik. Egygyik segédje volt Huntnek ezen gyűlésben Harrison nevű Papi személy, ki a' Birminghami és Stockporti népgyűléseknek ezen Londoni népgyűlésre küldetett kétszáz Deputatusaik közzé tartozott, 's ezekkel egygyütt jött vala Londonba. Hunt jelentette a' népnek, hogy Harrison Ur, a' ki Wolseley Urral, az Országban már eddig tartatott népgyűléseken is jelen volt, itt is megjelenvén, beszédet akar intézni ezen gyűlés-

hez is, melly után Harrison a' nép' elébe kiállván, beszédjét elmondotta, mellyben környülállásosan elő adta azon czelzásokat, mellyekre nézve a' tartományokban a' népgyűlések tartattak; tanátslotta a' Londoni népnek, hogy tsendesen de állhatatosan viselje magát. Azonban míg beszédét tartotta, megérkeztek oda néhány politziai Biztosok, kik a' Chesteri törvényes széknak parantsolatját, melly szerint valamint Wolseley elfogattatott vala, úgy Harrisonnak is a' maga támadásraingerő beszédjéért el kellene fogattatni, elő mutatták, és parantsolták néki, hogy mennyen véllek. A' nép ugyan ezért előbb zugni kezdett vala, hanem Hunt felkiáltott, ekképpen szollván: „Tiszteljétek „az Itélőszékek' méltóságát! engedjétek „meg, hogy fogattassék-el Harrison; én „gemet magamat is azonnal elfoghatnak „a' Törvényszékek' szolgálja, mihelyest „arra való parantsolat leszen a' kezek „bc.“ — A' nép ezen szóknak hallására azonnal eltsendesedett, 's Harrison elkísértetvén, a' több jobbító Orátorok egymás után hozzá láttak a' néptanító beszédeiknek elmondásához, 's egy és más eszköznek jóváltásához. Mind ezek 4 óratájig folytak ekképpen, midőn felkiáltás által való voksolással meghatározta a' gyűlés, hogy kérni kell Hunt Urat, hogy azon végzéseket, mellyek ezen gyűlésen megerősítették, a' legelső audientzián vigye a' Régens Princz' elejébe, 's alázatos kérelemformában nyujtsa be ő Kir. Hertzegségének.

Abból a' félelemből, hogy ne' talám ezen gyűlés is úgy ne végződjék, mint a' Spasfieldi végződött volt, mellynek egy emberakasztás következése is lett, a' kereskodó boltok ezen gyűlés' helyének szomszédságában mind bezárattattak, 's a' közelebb lévő házakból az aszszonyok és gyermekek meszszebb való helyekre vitettettek, csak a' férjfiak maradtak ott-

hon. De semmi láрма nem történt; az egész sokaság tsendesen elszéledett. A' zászlón, mely a' feljebb említett két százból álló Biztosság előtt felszurva volt, ily irás szemléltetett: *Anglia, Skotzia, és Irlandia, három szűnű földön.*

Wolseley Ur, kit némely újságlevelek Báronak neveznek, tsakugyan reá vette magát, hogy letegye az 500 font Sterlingekből álló kezességi pénzt 's kijött a' fogságból. Azután ki-ment jó barátjával Cartwith Májorral falusi jószágára. A' Londoni népgyűlésen nem jelent-meg.

A' *Párisi Journal* oly dologról beszélt, a' melyből szerentsére a' Londoni újságok még eddig semmit se láttatnak 's talám ezután se fognak tudni, úgy-mint, hogy a' Leedsben tartatott népgyűlésen Lord Fitzwilliamot a' nép meggyilkolta volna.

Spanyol Ország.

A' Frantzia újságlevelek átaljában majd minnyájan erősítik, hogy nékiek bizonyosnak látszik lenni, hogy a' Spanyol Országlószéket Anglia reá vette, hogy ne erősítse-meg a' Floridáknak általengedését, melyért, ha így van, az Amerikai egyesült Státusok örvendenek inkább mint buslalkodnak, minthogy így nem fizetnek érettek öt millió Dollárokat, 's még is övéik maradnak. Nyugoti Floridának már különben is birtokában vannak, 's kétség kívül Keleti Floridát is, ha szép módon nem lehet, el fogják foglalni, úgy a' mint lehet. Vannak, a' kik, bár igen hamar látszik lenni, de még is úgy itélnek, hogy az ellenségeskedést az Egyesült Státusok haladék nélkül el fogják kezdeni.

Némelly tudósításokból úgy látszik, hogy az Északi Amerikai egyesült Státusok' hajós serege a' Kadixsi kikötőhely előtt megjelent volna, hogy a' Floridák általengedését illető Kötésnek

megeössített Aktáját által vegyē — mely ha igaz volna, annyit lenne, hogy az Amerikaiak haladék nélkül tudni akarják, hogy lesz-e vagy nem lesz valami ezen ratifikációból?

A' Londoni Kurir szerént az Északi Amerikában volt, de már onnét hazahivattatott Követet Ritter Onis Urat, ki az Egyesült Státusoknak a' két Floridákat, mint alkudozó Biztos oda ígérte vala, az a' szerentséllenség érte, hogy még Madridba se' érkezhett-meg, mint-hogy Valadolidba oly parantsolattal érkezett eléjébe egy sebes posta, hogy maraszszák-meg ott tovább való rendelésig, mint foglyot.

A' Spanyol Országi újabb tudósítások meghatározva erősítik, hogy az Északi Amerikai, Washington nevű lineahajó nem akar elmozdulni Kadixs elől, míg a' Spanyol Országlószék, mint feljebb is említettük, nyilván ki nem mondja, hogy meg akarja-e a' Floridák' általengedését illető alkut erősíteni, vagy nem?

Jamaikára nézve, melyről sokáig az a' hír szárnyalt, hogy a' Spanyol Országlószék által Angliának ígertetett volna, oly nehézség adta magát elé, mely, ha megvalóságosul, nagyon fogja az Angliai politikát Jamaica eránt való céljának eléréseben akadályoztatni. Azt erősítik, hogy oly ígéretet tett a' sziget a' Spanyol Országlószéknek, hogy ha őtet magát függetlenségben maradni, vagy a' maga urává lenni megengedi (elibertálja) inkább, hogy sem Angliának adná, ő (a' sziget) kész leszen 60 millió Piasterket fizetni a' szabadság' megnyeréséért az anya országnak. — Hatvan millió Piaster nagyon hathatós argumentumul szolgálhat most a' Spanyol finantziának ily terhes körülállásai között, 's a' midőn ily veszedelmes hadakozást kell folytatnia.

Spanyol Amérika.

Innét már régen semmi fontos tudósításokat nem olvastunk. Most a' Londoni Morning Chronicle egyszerre felbeszakasztotta a' halgatást, s a' Veneczelei independensekre nézve igen kedvező tudósításokat hirdeték ki: —

„A' Bolívar, Pacz, Soublotte, és Ansootegni vezérlések alatt lévő Independens seregek, a' Generális Pereira vezérlése alatt lévő Spanyolokat Varinas tartományában az Arauca' partjain megtámadták és fekvéseikből kikergették. Ezen tsatában az Independensek közt egy idegen nemzetbeli Paggot nevű Oberster viselte legderékabban magát. —

„A' másik tsatázás, a' melly Mártzi 30-dikán fordult elő, olyan volt, hogy akármely legrendkívüliabb és legfényesebb hadi történetek közé beillik, melyeket csak a' Kronika elmutathat. Ezt így beszélik elő: A' Laneros nevű térségi lovasság vezére Gen. Pacz addig kérte Bolivártól az engedelmet arra, hogy egy önkéntvállalkozottakból álló tsoportal a' Spanyol armádára véletlenül reáüthessen, hogy Bolívar, a' ki csakugyan inkább szerette volna Margaritától a' segítő seregeket bevárni, végre engedett a' Pacz nyughatatlan kérésének. Ekkor a' maga strázsa tsoportja mellé még 130 önkéntvállalkozott embereket tsatolván Pacz, s ezeken kívül még 4 Obersterek és 70 egváb alsóbb rangú tiszték adván melléje magokat, ezekkel ő az Arauca-vizén a' Morilló szemei előtt által ment, s túl a' vizen így kiáltott a' Spanyol armadához: „Na most jertek, fogjátok-el ezen maroknyi sereget; azért nem hoztam többet, hogy el ne ijesszelek; a' ti Morillótok csak meg nem engedi talám ily kevés számú lántsás lovasságtól ijesztetni magát, melynek háta megett folyó víz van, előtte

„pedig egy egész armáda áll!“ — Hallván Morilló ezen meghívattatást, haladék nélkül tsapatokat küldött-el jobbra balra a' Pacz' serege' visszafelé való útjának elfogására. Pacz, ki előre tudta; hogy ez így fog történni; elméjében ahozképpest tsinálta vala ki a' maga plánumát; s tsak ezen alkalmatosságot várta, a' midőn seregeinek hirtelenül jelt adván, ezek neki szegzett lántsáikkal egyszerre a' Spanyol armáda sürűen álló sorának rohantak, azon, néhány versben által meg által rontottak, s végre az Arauca vizén által szerentsésen vissza jöttek, a' melly véletlen fordulásokon a' Spanyolok tsak elbámulván, a' helyett, hogy a' Pacz' seregeit tűzbe vették volna, mozdulás nélkül nézték őket. A' Spanyolok közül 500-zan estek-el vagy sebesedtek-meg; a' Pacz' lántsásai közül pedig tsak 4-tyen. Pacz maga személyesen 9, Grant nevű Skotziai születésű Kapitány 5 Spanyolt öltek-meg tulajdon kezeikkel. Azon vitézek, kik ezen nagy dolgot elkövették, minnyájan név szerént kihirdettettek az armáda büllentjében, s minnyájan Veneczeuai rendezimert kaptak, mellyen ezen szavak olvastatnak: *Liberator de Venezuela.* — Ezen történetből, minthogy Európától nagyon messze fordult elő, minden annyit hihet, mennyit tetszik: hanem a' mi a' Morillo armádájának legnagyobb félelmet okoz, az, hogy egy hajó oly hírel érkezett-meg oda, hogy Margarita szigetén 3000 emberekből nagyobbadon Anglusokból álló sereg gyülekezett össze az Independensek' segítségére, a' melly minden órán által evezni szándékszik onnét Bolívarhoz.

Ujabb Ujságok.

Magyar Ország Palatinusa Jósef ű Cs. Fő Herczagsége Jul. 27-dikén este

Frankfurtba érkezvén, más nap' reggel onnét Hamburgon által Schaumburg felé vette útját.

A' Svétziai Királyné Gothlandi Grófné név alatt, sub incognito, Frankfurtban tartózkodik, 's idejének nagyobb részét a' testvérénél a' Hollandiai volt Királynénál tölti.

Azon 18 jóvallások között, mellyeket Hunt a' Londonban Jul. 21-dikén tartatott népgyűlésen, mint Elölülő felolva ott, 's a' mellyeket a' nép, lármás helybehagyással megerősített, az utolsó e' volt: „Ezen gyűlésnek telyességgel „semmi köze, semmi egyetértése nints „azon embereknek gyalázatos és gyáva „határozásokkal, kik a' *derék Napoleon* „ont egy minden emberi társaságtól el „szakasztatott pusztá szigetre zárták, hogy „ott egy kibérlelt őrzőnek marhához illő „*(brutális)* bosszantatásai között, életét „elvégezze.“

Midőn Hunt ezen népgyűlésből a' maga örvendező barátjainak sokasága között, a' veres zászló után, *quasi re bene gesta* nagy meglepéssel szállása felé lovaglana, karon fogja valami O'Connor nevű ügynevezett *Jobbító*, 's így szoll fő tsoválással hozzá: „Ahá! én „Stockporból jövök ide, hogy egy kis „jóvallással a' tijeidet megtódjam, 's te „az ülést már berekesztetted!“ — Hunt mentegette magát a' mint lehetett, hanem O'Connor el nem bortsátotta addig, míg eme' meg nem ígérte, hogy meghalgtatja, mitsoda jóvallással akart a' gyűlésbe előállani: — „Minden *Jobbító* cs „kűvés által kötelezze-le magát (így szoll „O'Connor), hogy a' gyökeres reformálás „nak, elősegülésére 12 önkéntvállalkozott „fegyverest verbuál-fel, 's egyszersmind, „hogy a' Király eránt való hűséget „is elesküszí.“ — *Hogy hogy, fijam!* (így felelt Hunt, kinek még eleven emlékezetében lehetett, hogy *Harrison*

azelőtt nem sokkal, mellőlle vitte-e' a' politzia), *nem jut-é eszedbe, hogy a' törvény haláltal való büntetését határozott azok ellen, kik a' Királyhoz való hűséget megrontják, és hogy ezen törvény még nints reformáltatva?*“

Lyonban nem régen három személyek elfogattatván, a' Kir. Prokurátor kezébe adattattak, hogy perelje-meg őket, azért, hogy valami úgymondatott *Bona parte*-proklamációkat osztogattak-ki.

Tudományos Jelentés.

Néhai, boldogult Dugonits Andrá s, Királyi Tanítónak hólta után kézírásban maradt munkái között találattik e' következő is:

Magyar példabeszédek, és jeles ejtések.

E' munkát, mint maga meg vallja, harmincz esztendeig szedegette egybe, és, a' hol tsak lehetett, a' példabeszédeket meg is magyarázta.

Felesleg volna e' szüleményt dítserni; minthogy nem tsak a' Szerző mind a' két Magyar Haza előtteméretes volt; hanem azt is minden Tudós jól érti, mi nagy kintse fekszik akármi nyelvnek, és nemzetnek példabeszédiben. — Ezen munkát Grün Orbán Úr R. pr. Könyvnyomtató Szegeden, Supscriptiora adja ki. Hozzá kaptoslt Jelentéséhez mustrául három levél példabeszédeket magyarázataikkal együtt.

Az aláírás (Subscriptio), ezen munkára megtörténhetik minden TT. Piárista Collegiumokban a' Rector, vagy Director Uraknál. *Pesten*: Eggenberger, és Kis Jó'sefkönyváros Uraknál; *Fejérváron*: Lang Ágoston; *Komáromban*: Töltési István; *Siklóson*: Tóbi János könyvkötő Uraknál, és mind azoknál, kik a' Szegedi Kalendáriumba bé vagynak nyomtatva.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y .

Naszódon, a' Fő tisztkar helyén a' múlt hónap 22-dikén felejthetetlen emlékeztető innepet tartott a' 2-dik Oláh határőrző Regiment. — Ugyan is Felsőges Uruok, még a' határregimentek' beutazása alkalmatosságával az őrizet Fő Vezér' alázasos kérésének közelkezésében mind tulajdon, mind a' Tsászárné ő Felsőge képet leküldeni méltóztatta. Ezen, a' 2-dik Oláh határőrző Regiment Nevelő-intézete számára határozatott képek, a' Regiment Oberstere szállása előtt egy díszes tiszteletkapu alatt felállítottak, a' honnan, követvén azokat Erdély Országi Püspök Rudnay Sándor ő Excellenziaja, számos papi személyek, a' jelenlévő Generalisság 's minden Regiment-béli Tisztek a' pompázó katonaságtól kísértetve, az Oláh egyesült Templomba vitettek, 's ott a' nagy Oltárra tétettek. Erre elkezdődött az Isteni tisztelet, mely alatt az első Zászlóally tett Szálvélvéveseket. A' Te Deum után az egész sokaság éneklette az: „Isten tartsd meg Ferentz Tsászárt“ kezdetű esmeretes éneket Oláh nyelven. — Ezek után az ő Felsőgek képeik felemeltetvén, az előbbeni pompás rendel ment vissza a' fényes gyülekezet a' Nevelő-Intézethez, mely előtt igen élies beszédet tartván Püspök Rudnay ő Excellenziaja, 's a' képek a' 2-dik Zászlóally hármási Szálvélvévesei alatt a' Nevelő-Intézet' illendően felkészített palotájába hévitetvén, ott ren-

delt helyekre tétettek. — A' Regiment köz emberei e' jeles napon búst és pályinkát kaptak, ezen kívül a' Fő Tiszteletű Papság 200 forintot ajándékozott ölyl tzeállal, hogy annak intereséből esztendőnként apró mulatságokban részesüljenek a' Nevelő-Intézetben lévő gyermekek. — Vendégség, világosítás, és szabad bál vetett véget ezen örvendetes napnak.

Magyar Ország.

Buda. A' múlt hónap 27-dikén végezte gyomorgyuladásban közhasznú életét 69-dik esztendejében az itteni nagy kedvességű első Fő Orvos, a' Pesti Kir. Universitás volt Dekánya, 's több Tek. N. Vármegyék Táblabiraja TT. Palkovics András Úr; hideg telemei pedig fényes gyülekezettől kísértetve ugyantsak e' folyó hónap 29-dikén takarítottak-el.

A' múlt hét elején Pesten az új Városban (Leopold Városban) valamely gonosztévők a' Templomot éjjel felverték, 's minden drágább jószágokat onnan elloptak. — Tsötörtökön pedig némely hajósok reggel Pesten alól mindjárt a' város végénél egy vízbe holt embert fogtak ki, a' kün felső ruha nem volt; hanem csak fekete selyem nyakravaló; fekete selyem melyre való, fekete kötött nadrág, és új német csizma. A' testnek régebben kellett a' víz alatt lenni; mert mind orcáját, mind kezefejét a' halak elmarczangolták, úgy, hogy reá esmerni nem lehetett.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Aug. 3-dikán 246 $\frac{1}{2}$ — 4-dikén 246 $\frac{3}{8}$ — 5-dikén 246 $\frac{3}{4}$ — forintot.

A' marhahúsnak fontja, Bétsben, Augustusra, 17 krajtzárra határozatott.